MALTA

TRIBUNAL TAL-APPELL GHALL-KOMPETIZZJONI U GHALL-KONSUMATUR

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI

Seduta tas-26 ta' Frar, 2014

Rikors Numru. 3/2011

Benny Borg Bonello fil-kwalita' tieghu ta' President tal-Ghaqda tal-Konsumaturi

vs

Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur u d-Direttur Generali (Affarijiet tal-Konsumatur)

It-Tribunal

Ra r-rikors ta' Benny Borg Bonello fIl-kapacita tieghu ta' President tal-Ghaqda tal-Konsumaturi ('l-Ghaqda') li talab lit-Tribunal tal-Appell Ghall-Kompetizzjoni u Ghall-Konsumatur ('it-Tribunal') jiddikjara li, b'referenza ghall-ilment tal-Ghaqda tal-20 ta' Lulju 2011 (Dok. C a fol. 35 sa 38), l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u Affarijiet tal-Konsumatur (l-Awtorita), tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur ('l-Ufficcju') naqas li jiehu mizuri favur il-

konsumatur fir-rigward tal-provizjoni tas-servizz tat-trasport pubbliku, billi:
i) ma hareg l-ebda mizura intermedjara sabiex tindirizza kaz ta' urgenza minhabba r-riskju ta' hsara immedjata u serja lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi; u ghalhekk li l-Awtorita ghandha;
ii) tiehu konjizzjoni tal-kaz;
iii) tinvestiga l-ilmenti mressqa ai termini ta' Kap. 378 tal-ligijiet ta' Malta;
iv) tirrevedi s-suq relevanti u l-attivitajiet kummercjali li ghandhom x'jaqsmu mal-provvista ta' servizz tat-trasport pubbliku u jigbor informazzjoni u provi sabiex ikun jista' jaccerta jekk dawk is-swieq u attivitajiet relatati f'dan il-qasam laqtux b'mod hazin l-interessi tal-konsumatur ai termini ta' Kap. 510 tal-ligijiet ta' Malta;
v) tistharreg il-prezzijiet li qed jintallbu jithallsu l-konsumaturi Maltin u Ghawdxin biex jipparkjaw il-vetturi taghhom fil-parkegg tal-kumpanija Arriva u dak gestit mis-socjeta MCP Company Limited (C13656) u jekk humiex gusti u jekk ikun hemm il-bzonn tintalab il-kollaborazzjoni tad-Direttur Generali tal-Kompetizzjoni fi hdan l-istess Awtorità ai termini tal-Artikolu 14 (2) ta' Kap. 510 tal-ligijiet ta' Malta.

Ra r-risposta tal-Awtorita u tad-Direttur Generali (DG) Affarijiet tal-Konsumatur (a fol. 44 sa 56) fejn fil-konkluzjoni talbu lit-Tribunal jichad l-Appell tas-Sur Benny Borg Bonello bhala President tal-Ghaqda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrent;

Ra n-noti, d-dokumenti u l-provi kollha mressqa mill-partijiet.

Ikkunsidra

Illi Benny Borg Bonello, fil-kwalita tieghu ta' President tal-Ghaqda tal-Konsumaturi, baghat ittra lis-Sur Godwin Mangion bhala Direttur Generali Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur ('DG Affarijiet tal-Konsumatur') datata l-20 ta' Lulju 2011 (a fol. 35) biex ai termini tal-Att dwar l-Affariiet tal-Konsumatur (Kap. 378), b'mod partikolari Artikoli 12A u 14B, iressaq ghall-konjizzjoni tieghu u eventwali

investigazzjoni lment a nom ta’ numru kbir ta’ konsumaturi Maltin u Ghawdxin rigward l-agir tas-socjeta Arriva Malta Limited (C48875) (’Arriva’) fil-provvista tas-servizz tat-trasport pubbliku ghall-konsumatur, senjatament li:

1. Is-servizz tas-socjeta Arriva kien ferm il-boghod milli mwieghed;
2. Spicca l-access b’xejn ghall-konsumaturi ghal madwar 1000 parkegg fil-Park and Ride tal- Furjana;
3. Is-socjeta Arriva donnha wettqet prattika kummercjali zlejali skond l-Artikolu 51 (C) tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378) wara li naqqset li tinforma lill-konsumaturi bil-kundizzjonijiet tal-garr fir-rigward tan-nollijiet u l-biljetti;
4. Is-socjeta Arriva tgawdi minn operat ekonomiku qawwi fis-suq rilevanti li minhabba fih il-konsumatur ftit li xejn jista’ jgawdi minn Kompetizzjoni.

Ghaldaqstant, l-ghaqda talbet lid-DG Affarijiet tal-Konsumatur sabiex ai termini tal-artikolu 14B tal-Att dwar l-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510) jinhargu mizuri intermedjarji sabiex sal-ahhar ta’ Lulju 2011 is-socjeta Arriva toffri servizz tat-trasport pubbliku skond kif hija wieghdet, u sabiex ai termini ta’ l-artikoli 51B, 51C u 51D tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378), id-DG Affarijiet tal-Konsumatur jiddetermina kienux twettqu prattici kummercjali zlejali fil-konfront tal-konsumaturi u l-perjodu rilevanti, u jekk iva, kif l-Ufficcju jiddetermina l-perjodu jittiehdu passi skont kif stipulat fl-Att, partikolarment skont l-artikolu 51F, u sabiex, kif stipulat f’Kapitlu 510 artikolu 17 (1)(i), jirrevedi s-suq rilevanti biex jiddetermina jekk dawn is-swieq u attivitajiet humiex jaffettwaw b’mod hazin l-interessi tal-konsumatur. L-Ghaqda talbet ukoll li, kif provdut f’artikolu 14 (2) Kapitolu 510, id-DG Affarijiet tal-Konsumatur jitlob il-kollaborazzjoni tad-DG Kompetizzjoni biex jigi ezaminat is-suq rilevanti u l-prezzijiet li qed jithallsu ghall-parkegg.

Illi permezz ta’ ittra datata 19 ta’ Awissu 2011 (Dok. D a fol. 39), id-DG Affarijiet tal-Konsumatur bi twegiba ghall-ilment imsemmi, informa lill-Ghaqda li kienu relevanti l-Att dwar l-Awtorita ghat-Trasport f’Malta (TM) (Kap. 499) u r-

Regolamenti dwar is-Servizz ta' Garr ta' Passiggieri (L.S. 499.56). Qal ukoll li bhala rizultat tal-ilment kienet inzammet laqgha mat-TM li indikat li oltre l-ligi kien hemm ukoll relazzjoni kuntrattwali bejn it-TM u l-Arriva u li certi nuqqasijiet gia kienu qed jigu ndirizzati. Id-DG (Affarijiet tal-Konsumatur) qal ukoll li t-TM qalet li ma kienet irceviet l-ebda ittra ta' ilment minghand l-Ghaqda.

TM qalet li l-Ghaqda ma kitbitx lilha bl-ilmenti, pero l-Ghaqda esebiet kopja ta' email u ittra annessa datata l-20 ta' Lulju 2011 indirizzata lic-Chairperson tat-TM bl-ilmenti taghha (Dok. AG1 u AG2 a fol. 177 sa 180 tal-process).

Illi l-Awtorita qalet li ltaqghet kemm mat-TM u sussegwentement anki mal-Arriva biex dawn jiehdu konjizzjoni tal-ilmenti tal-Ghaqda u fl-istess hin jippruvaw jindirizzawhom. Fl-10 ta' Awwissu 2011 inzammet il-laqgha bejn l-Awtorita u TM fejn jirrizulta li skont TM l-Awtorita ma kellhiex x'taqsam mal-kwistjoni. Fil-laqgha mal-Arriva nhar is-26 ta' Awwissu 2011 gie rilevat li TM kienet qed tiehu l-inizzjattivi kollha skont il-poteri taghha bhala regolatur biex l-ilmenti kollha jigu indirizzati. Fir-rigward tal-multa ta' 10 ewro lill-passiggieri b'biljett skadut, l-Arriva qalet li kellha stickers lesti biex tpoggihom fuq il-karozzi tal-linja.

Illi fl-1 ta' Settembru 2011 gie intavolat l-appell odjern da parte tal-Ghaqda. L-Awtorita u d-DG Affarijiet tal-Konsumatur wiegbu ghall-istess nhar is-17 ta' Novembru 2011 u in succint eccepew:

1. Li l-appell hu irritu u null in kwantu ma fiehx it-talba ghat-thassir jew tibdil ta' decizjoni jew xi parti minnha;
2. Li l-appellant ma specifikax l-aggravji u r-ragunijiet tal-appell b'mod dettaljat;
3. Li t-Tribunal m'ghandux gurisdizzjoni li jisma l-appell in kwantu l-kaz jirrelata mat-trasport pubbliku;
4. Li t-Tribunal m'ghandux kompetenza fir-rigward tal-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur;
5. Li l-appellant m'ghandux interess guridiku in kwantu l-ilmenti jirrigwardaw il-kompetenza esjlussiva ta' TM;

6. Li l-Awtorita u d-DG Affarijiet tal-Konsumatur m'humiex il-legittimi kuntraditturi u ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzjoni peress li l-kwistjoni taqa' taht il-kompetenza esklussiva ta' TM u d-dispozizzjonijiet tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur mhumiex applikabbli ghall-kaz in ezami;
7. Li d-DG Affarijiet tal-Konsumatur ma giex citat korrettement;
8. Li l-appell hu intempestiv in kwantu l-originali tal-allegat ilment u d-dokumenti annessi qatt ma waslu ghand l-Awtorita u d-DG Affarijiet tal-Konsumatur;
9. Li t-talbiet kontenuti fl-ilment tal-Ghaqda tal-20 ta' Lulju 2011 huma intempestivi in kwantu li l-mizuri intermedjarji pretizi mill-appellant ma setghux jigu istitwiti fid-dawl tal-prezenza kemm ta' legislazzjoni specifika settorali u regolatur specifiku, u li biex jittiehdu mizuri intermedjarji irid ikum hemm bazi ta' sejbiet prima facie ta' ksur tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur jew ta' kull regolament maghmul tahtu;
1. Li l-allegat ilment ghandu jigi analizzat esklussivament fid-dawl u fl-ambitu tal-Att dwar l-Awtorita tat-Trasport bhala l-ligi specifika u settorali ossia lex specialis li ghandha dejjem u f'kull cirkostanza tipprevali fuq kwalunkwe ligi ohra;
11. Li t-talbiet tal-appellant ghandhom jigu indirizzati esklussivament fil-konfront ta' TM f'sede ohra u mhux quddiem dan it-Tribunal;
12. Li anke jekk wiehed kellu jikkunsidra li kien hemm lok biex l-ilmenti tal-appellant jigu analizzati fid-dawl tad-disposizzjonijiet tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur xorta wahda ma jirrizultax li kien hemm elementi fl-agir tal-operaturi msemmija mill-appellanti li jikkostitwixxu prattici kummercjali mhux gusti u ta' natura qarrieqa.

Illi fit-30 ta' Novembru 2011 l-Ghaqda irtirat l-ewwel talba taghha peress illi sal-gurnata li dan il-kaz gie appuntat sabiex jigi mismuh inbidlu c-cirkostanzi.

Illi nhar it-23 ta' Dicembru 2011 l-Ghaqda ipprezentat nota li permezz taghha iddikjarat li dak mitlub mit-Tribunal permezz tal-appell taghha hu t-thassir tad-decizjoni tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur bl-itrra tad-19 ta' Awwissu

2011. L-Ghaqda talbet ukoll lit-Tribunal jiddikjara li, ai termini tal-Artikolu 110D(1) tal-Kapitolu 378:
i) L-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, hija l-Awtorita kompetenti biex tinvestiga lmenti li jirrigwardjaw prattici kummercjali mhux gusti u dan ai termini ta’ Taqsima VIII Artikoli 51B, 51C u 51D tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378);
ii) L-Awtorita, tramite l-Ufficcju, ai termini ta’ Artikolu 17 (1) (i) tal-Att dwar l-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), kellha l-obbligu li tirrevedi s-suq rilevanti u l-attivitajiet kummercjali li ghandhom x’jaqsmu mal-provvista ta’ servizz tat-trasport pubbliku u li tigbor informazzjoni u provi sabiex tkun tista’ taccerta jekk dawk is-swieq u attivitajiet relatati f’dan il-qasam laqtux b’mod hazin l-interessi tal-konsumatur;
iii) L-Awtorita, tramite l-Ufficcju, ai termini ta’ Artikolu 17 (1) (j) tal-Att dwar l-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), kellha tistudja s-suq li jirrigwardja l-parkeggi sabiex jigu mistharrga l-prezzijiet li qed jintalbu jhallsu l-konsumaturi biex jipparkjaw il-vetturi taghhom fil-parkegg tal-kumpanija Arriva u dak gestit mis-socjeta MCP Company Limited (C13656) u jekk humiex gusti, u jekk ikun hemm il-bzonn, ai termini tal-Artikolu 14 (2) ta’ Kap. 510, tintalab il-kollaborazzjoni tad-Direttur Generali Kompetizzjoni fi hdan l-istess Awtorita;
iv) Ghalhekk in konsegwenza tas-suespost, li l-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, kellha tiehu konjizzjoni tal-kaz.

Illi permezz ta’ nota risponsiva datata 21 ta’ Frar 2012 (a fol. 64 u 65) l-Awtorita u d-DG Affarijiet tal-Konsumatur tennew li l-imsemmija nota tal-appellanti tat-23 ta’ Dicembru 2011 mhix sufficjentement spjegattiva biex jigi sanat in-nuqqas procedurali kontenut fir-rikors promotur ai termini tal-Artikolu 143 (5) u (2) tal-Kodici ta’ Organizazzjoni u Pocedura Civili (Kap. 12). L-Ufficju indika li r-rikorrenti jirreferi ghal decizjoni tal-Awtorita meta l-kaz in ezami huwa dwar decizjoni tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur u li skont l-Artikolu 7 (3) tal-Att dwar l-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510) dan ghandu jagixxi b’mod

independenti u awtonomu, liberu mid-direzzjoni jew kontroll ta’ kull persuna jew Awtorita. L-Awtorita regghet tenniet ukoll li l-kaz in ezami jaqa’ taht il-kompetenza esklussiva ta’ TM.

Illi permezz ta’ nota pprezentata nhar it-28 ta’ Marzu 2012 (a fol. 67 et. seq.) l-Ghaqda spjegat ghaliex, skont hi, l-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, kellha tintervjeni fil-kaz tal-ilmenti imressqa mill-istess Ghaqda u sostniet li l-pern tal-appell kollu hu fir-rigward tad-decizzjoni tal-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, li ma tiehux konjizzjoni tal-istess ilmenti. L-Ghaqda spjegat li d-DG Affarijiet tal-Konsumatur jirrapprezenta l-Awtorita u li ai termini tal-Artikolu 3 tal-Att ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378) hija biss l-Awtorita, permezz tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur, u ebda Awtorita regolatrici ohra, li hija responsabbli ghall-amministrazzjoni u l-infurzar ta’ dak kollu li jaqa’ taht dak l-Att, inkluz t-tharis li ma jsirux prattici kummercjali mhux gusti.

Illi permezz tal-istess nota l-Ghaqda sostniet li bejn is-snin 2010 u 2012 sehhew zewg kazijiet fejn l-Ufficcju tal-Konsumatur intervjena u dan ghalkemm dawk il-kazijiet kienu jaqghu taht il-gurisdizzjoni ta’ Awtorità ohra, u li in oltre, f’kaz minnhom, l-Ufficcju baqa’ anke jsegwi u zamm vigilanza halli jassigura li l-agir tal-operatur ikkoncernat, wara li jirremedja s-sitwazzjoni, ikun konformi mal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur.

Illi fl-istess nota l-Ghaqda sostniet ukoll li l-kuntratt iffirmat bejn TM bhala regolatur u l-Arriva bhala operatur halla lok fejn l-Awtorita setghet tintervjeni f’kaz li l-operatur ma kienx konformi mal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur u dan in kwantu l-artikolu 16.1 tal-kuntratt jistipula li “The Operator shall at all times conform in all respects with provisions of Maltese law, or any other international, national or local regulations affecting the whole or part of the subject of the Contract or any work to be done in relation there to.” (fol. 72 u 121). In oltre, l-kuntratt jistipula wkoll li ghall-ewwel 6 xhur mill-bidu tas-servizz il-gdid tat-trasport pubbliku (fit-3 ta’ Lulju 2011), TM ma seghtetx

timmulta lil Arriva f'kaz li xi servizz jew servizzi moghtija ma kienux skont dak miftiehem, bhal per ezempju fir-rigward ta' ventilazzjoni, informazzjoni dwar id-destinazzjonijiet esebiti b'mod car, il-hin bejn wiehed iehor x'hin kellha tasal tal-linja fuq il-waqfa, etc. Ghalhekk, l-Ghaqda sostniet li TM ma kellhiex il-poter li taghmilha tassew ta' regolatur.

Illi l-Ghaqda spjegat li l-klawsola IV.8 tal-kuntratt bejn TM u Arriva u l-kundizzjoni fis-sitt paragarafu, taht it-titolu General, fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-garr tal-passiggieri misjuba fis-sit elettroniku tal-Arriva huma ezempju ta' prattika kummercjali mhux gusta u dan in kwantu l-passiggieri setghu jigu mgieghla jhallsu multa u jixtru biljett iehor intortament jekk il-vjagg ikun dam iktar minn saghtejn meta d-dewmien seta' kien ikkagunat mill-Arriva stess. L-Ghaqda rilevat ukoll li fl-istess sit elettroniku, fit-tielet paragrafu tal-introduzzjoni, hemm indikat li l-kundizzjonijiet ta' garr huma konsistenti inter alia mal-Att dwar l-Affarijiet ghall-Konsumatur.

L-Ghaqda rilevat ukoll li kien gie mressaq ilment minn konsumatur dwar it-tariffi li kienu qed jigu mgieghla jhallsu dawk li juzaw il-parkegg tal-Arriva u dak gestit mill-MCP Company Limited biex jipparkjaw il-vetturi taghhom.

L-Ghaqda sostniet li d-DG Affarijiet tal-Konsumatur, ai termini tal-Artikolu 17(1)(i) tal-Att dwar l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510) ghandu l-funzjoni, “li jirrevedi s-swieq u l-attivitajiet kummercjali li ghandhom x'jaqsmu mal-provvista ta' oggetti u servizzi u li jigbor informazzjoni u provi sabiex ikun jista' jaccerta jekk dawk is-swieq u attivitajiet jistghux jaffettwaw b'mod hazin l-interessi tal-konsumatur.” Id-DG Affarijiet tal-Konsumatur ghandu wkoll il-poter li jaghmel l-investigazzjonijiet tieghu sabiex jindaga jekk xi kundizzjoni f'servizz ghall-konsumatur kienetx qed tmur kontra xi dispozizzjoni tal-Att dwar l-Affarijiet ghall-Konsumatur, specjalment meta kien qed jigi allegat li l-kundizzjonijiet (f'dan il-kaz tal-garr tal-passiggieri) kienu konformi mal-Att dwar l-Affarijiet ghall-Konsumatur.

Illi TM sostniet li l-ilmenti mmarkati bhala 1 (a) sa (f) fl-ittra tal-Ghaqda tal-20 ta' Lulju 2011 u anke l-kwistjoni tal-prezzijiet ghall-parkegg fil-Park and Ride kienu regolati mill-kuntratt ta' bejn TM u l-Arriva u ai termini tal-ligi relattiva. TM qalet illi hadet passi immedjati dak iz-zmien tal-ilment u hadmet mal-Arriva fi process kontinwu biex tigi solvuta l-kwistjoni tal-istess ilmenti. Id-DG Affarijiet tal-Konsumatur qal li hu ra kopja tal-kuntratt ta' bejn TM u l-Arriva wara l-laqgha li saret f'Awwisu 2011.

Illi fir-rigward tal-ilment tal-Ghaqda, mill-provi jirrizulta li TM ma kienitx certa jekk l-Ufficcju jew l-Ghaqda gewx infurmati jekk ittehditx azzjoni u, jekk iva, x'azzjoni ttiehdet u r-rizultanzi tal-istess. Jirrizulta wkoll li lanqas l-Awtorita ma ppruvat tivverifika jekk TM kienitx hadet azzjoni dwar l-ilmenti li tressqu quddiemha. L-Awtorita kienet konxja li TM kienet tat twissija lil Arriva imma l-Awtorita ma segwietx biex tara jekk l-Arriva hadux azzjoni jew le fir-rigward tal-ilmenti tal-Ghaqda. Illi giet esebita ittra mibghuta minn TM lil Arriva f'Novembru 2012 (a fol. 202), u cioe aktar minn sena wara li beda s-servizz il-gdid tat-trasport pubbliku pprovdut minn Arriva liema ittra kienet iffukata primarjament fuq il-frekwenza tas-servizzi.

Ikkunsidra

Illi fis-seduta mizmuma nhar it-30 ta' Novembru 2011, fuq talba tal-Ghaqda, giet ordnata korrezzjoni fl-okkju li tikkoncerna l-intimat DG Affarijiet tal-Konsumatur u ghalhekk is-seba' eccezzjoni tal-intimati giet sorvolata.

Illi fl-istess seduta tat-30 ta' Novembru 2011 u kif ukoll permezz ta' nota a fol. 60, l-Ghaqda irtirat l-ewwel talba taghha rigwardanti n-nuqqas ta' hrug ta' mizuri intermedjarji u ghalhekk id-disa' eccezzjoni tal-intimati giet hekk ukoll sorvolata.

Illi permezz tal-ewwel u t-tieni eccezzjoni taghhom l-intimati ecceppew li l-appell hu irritu u null in kwantu ma jikkontjenix talba ghat-thassir jew ghat-tibdil tad-decizjoni appellata u li r-rikors tal-appell hu nieqes minn ragunijiet dettaljati u aggravji. F'dan ir-rigward jinghad fl-ewwel lok li

l-Artikolu 110D tal-Kap. 378 ma jirrikjedix ad validitatem li r-rikors tal-appell ikun jinkludi talba ghat-thassir jew tibdil tad-decizjoni appellata. Illi in oltre, mit-talbiet tal-Ghaqda kif imposti, jirrizulta b’mod car li jekk dan it-Tribunal jghaddi biex jilqa’ tali talbiet it-thassir tad-decizjoni in kwistjoni tkun naturali u konsegwenzjali. It-Tribunal ma jaqbilx ma’ dak allegat mill-intimati li r-rikors tal-appell hu nieqes minn ragunijiet dettaljati u aggravji. It-Tribunal iqis ir-rikors tal-appell sufficjentement dettaljat u spjegat fejn l-aggravji huma ben cari, tant illi l-intimati irrispondew ghall-istess appell bi tnax-il eccezzjoni u dan fi stadju bikri tal-appell. Illi fi kwalunkwe kaz, jigi rilevat li l-Ghaqda appellanti inghatat l-opportunita fi stadju ulterjuri li tispecifika dak li qed titlob minghand it-Tribunal u dan sar permezz ta’ nota a fol. 60 et. seq. fejn gie kjarifikat dak mitlub mit-Tribunal oltre t-thassir tad-decizjoni appellata. Ghalhekk, dawn l-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet tal-intimati ghandhom jigu michuda.

Illi permezz tat-tmien eccezzjoni taghhom l-intimati eccepew li l-appell odjern hu intempestiv in kwantu l-original tal-ilment tal-Ghaqda, u d-dokumenti annessi mal-istess, qatt ma gew ricevuti mill-intimati. Pero nonostante dan, mill-provi prodotti, senjatament x-xhieda tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur (fol. 126 et. seq.) u mill-ittra tal-istess DG Affarijiet tal-Konsumatur (a fol. 39), jirrizulta li ghalkemm d-DG Affarijiet tal-Konsumatur qed jallega li ma rceviex l-original tal-ilment hu jghid b’mod car li rcieva kopja tal-ilment permezz ta’ email. In oltre, ghalkemm d-DG Affarijiet tal-Konsumatur qal li qatt ma rcieva d-dokumenti annessi mal-ilment, dan ma kienx ta’ impediment ghalih biex jiehu azzjoni fir-rigward tal-ilment tal-Ghaqda u cioe zamm laqgha mal-Arriva u ma’ TM sabiex jiddiskuti l-istess ilmenti u finalment sahanstra irrisponda ghall-ilmenti tal-Ghaqda permezz tal-ittra tad-19 ta’ Awissu 2011, issa suggetta ghall-appell odjern, u dan kollu minghajr ma ntalbet kjarifika mill-Ghaqda fir-rigward tal-ilmenti jew parti minnhom. Ghalhekk, il-fatt li d-DG Affarijiet tal-Konsumatur ma rceviex l-original tal-ilment u d-dokumenti annessi ma kienx ta’ xkiel ghalih li jiehu d-decizjoni hawn appellata u kwindi ma jistax jinghad li l-

appell odjern hu intempestiv. Ghaldaqstant, din it-tmien eccezzjoni tal-intimati ghandha tigi michuda.

Illi permezz tar-raba eccezzjoni taghhom l-intimati eccepew in-nuqqas ta' kompetenza ta' dan it-Tribunal limitatament fir-rigward tal-intimat l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur in kwantu ai termini tal-Artikolu 36(1) tal-Kap. 510 il-kompetenza ta' dan it-Tribunal hi li jisma' u jaqta' appelli minn decizjonijiet, ordnijiet jew mizuri tad-Direttur Generali (Kompetizzjoni) u d-Direttur Generali (Affarijiet tal-Konsumatur). Illi fil-fatt, dan hu rifless ukoll inter alia fl-Artikolu 110B tal-Att Dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378) li jipprovdi li kull persuna aggravata minn decizjoni, ordni jew mizura tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur ghandu d-dritt ta' appell quddiem dan it-Tribunal. L-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, immexxi mid-DG Affarijiet tal-Konsumatur, hu mwaqqaf ai termini tal-Artikolu 16(1) tal-Kap. 510 fi hdan l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur. Ghalhekk, l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, immexxi u rapprezentat mid-DG Affarijiet tal-Konsumatur, jifforma parti mill-Awtorita, jopera tramite l-istess u m'ghandux personalita guridika separata u distinta bhal m'ghandha l-Awtorita, pero' ai termini tal-Artikolu 3(3)(a) tal-Kap. 504 ir-rapprezentazzjoni legali u guridika tal-Awtorita f'dak li jikkoncerna l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur hija vestita fid-DG Affarijiet tal-Konsumatur. Illi fil-fatt l-ilment mertu tal-appell odjern gie indirizzat lid-DG Affarijiet tal-Konsumatur u t-twegiba ghall-istess saret ukoll da parte tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur. Ghaldaqstant, din ir-raba' eccezzjoni tal-intimati ghandha tigi milqugha.

Illi l-eccezzjonijiet l-ohra kollha tal-intimati huma kollha relatati u jirrigwardjaw il-mertu tal-appell u cioe l-kompetenza o meno tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur fl-ambitu tal-kwistjonijiet tat-trasport pubbliku kif jirrizultaw fir-rikors tal-appell. Ghalhekk, li jrid jigi deciz u jekk id-DG Affarijiet tal-Konsumatur kellux jiehu passi biex jiddefendi lill-konsumatur minn servizz inferjuri provdut u mizuri ohra mehuda mill-Arriva li jolqtu hazin lill-konsumatur, jew jekk,

kif allegat mill-intimat, dan huwiex l-inkarigu esklussiv ta' TM.

Illi ai termini tal-Artikolu 17 (1) tal-Att dwar l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), ir-responsabbiltajiet tal-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur jinkludu inter alia:
(c) li jircievi u jinvestiga ilmenti tal-konsumatur rigward il-provvista ta' oggetti u servizzi u biex jiehu dik l-azzjoni li hi fis-setgha tieghu sabiex jirrimedja kull aggravju gustifikat li jista' jigi ghall-attenzjoni tieghu;

(i) li jirrevedi s-swieq u l-attivitajiet kummercjali li ghandhom x'jaqsmu mal-provvista ta' oggetti u servizzi u li jigbor informazzjoni u provi sabiex ikun jista' jaccerta jekk dawk is-swieq u attivitajiet jistghux jaffetwaw b'mod hazin l-interessi tal-konsumatur.

Illi in oltre, ai termini ta' Artikolu 12B (1b) tal-Att ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378), entita' kwalifikata tista' tressaq ilment lid-DG Affarijiet tal-Konsumatur fir-rigward ta' mgieba ta' persuna jew izjed li tipprovdi servizzi fis-suq koncernat u, ai termini ta' Artikolu 14B (1) tal-istess Att, "f'kazijiet ta' urgenza minhabba r-riskju ta' hsara immedjata u serja lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi, id-Direttur Generali jista'/tista', qabel il-konkluzjoni tal-investigazzjoni, fuq il-bazi ta' sejbiet prima facie ta' ksur, jordna/tordna mizuri intermedji sabiex jirrimedja/tirrimedja s-sitwazzjoni qabel ma tintlahaq decizjoni finali, u jaghti/taghti r-ragunijiet tieghu/taghha."

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li fil-perjodu meta gie mressaq l-ilment mill-Ghaqda diversi servizzi mwieghda mill-Arriva ma kienux qed jigu offruti u dan wara biss hmistax-il gurnata mill-bidu tas-servizz, bi hsara ghall-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Irrizulta wkoll li l-konsumaturi tal-parkeggi tal-Park and Ride u MCP Company Limited setghu kienu qed jigu milquta negattivament minhabba t-tariffi mposti. Cioe nonostante, ghalkemm it-tehid ta' mizuri intermedjarji biex jipprotegu lill-konsumatur huwa fil-kompetu specifiku tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur, il-posizzjoni mehuda mill-istess

DG kienet li hu r-regolatur specifiku, u cioe TM, li kellhu d-dritt u d-dmir li jinvestiga u jirremedja s-sitwazzjoni tas-servizz tat-trasport pubbliku f'Malta.

Illi ghalkemm hu minnu li, ai termini tal-Att dwar l-Awtorita ghat-Trasport f'Malta (Kap. 499) Artikolu 7 (g), l-Awtorita ghat-Trasport f'Malta ghandha l-funzjoni li, "tizgura l-provvediment ta' sistemi ta' trasport ta' passiggieri li jkunu adegwati, efficjenti u li ma jaghmlux hsara lill-ambjent u ghal dan l-iskop tipprovdi hi stess servizzi bhal dawk jew tidhol f'kuntratt ta' servizz jew ta' xi strument iehor li jkun jorbot ma' operatur wiehed jew aktar operaturi biex jipprovdu dawk is-servizzi, kemm jekk fuq bazi esklussiva kemm xort'ohra, kif l-Awtorita tista' tiddeciedi", pero' minn naha l-ohra ma jirrizulta li hemm l-ebda regolament f'dan l-Att li jipprovdi ghall-mizuri intermedjarji biex jipprotegu l-interessi tal-konsumaturi meta s-servizz ma jkunx adegwat u efficjenti.

Illi f'kaz bhal dan, meta l-Ufficcju ha l-posizzjoni li l-kwistjoni hija r-responsabbilta ta' Awtorita ohra, u cioe TM, il-konsumatur m'ghandux rimedju effettiv fir-rigward tal-provvista ta' servizz tant baziku ghal eluf ta' cittadini u konsumaturi. Hawnhekk kellu jigi applikat l-Artikolu 17 (1) (b) tal-Att dwar l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), li jipprovdi b'mod car li wiehed mir-responsabbiltajiet tal-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur hu "li jsegwi l-prattici ta' negozju relatati mal-provvista ta' oggetti u servizzi lill-konsumatur, u li jiehu mizuri ghat-trazzin u l-prevenzjoni ta' kull prattika li tista' tkun ta' detriment lill-konsumatur".

Illi ghalkemm hu minnu wkoll li TM kienet marbuta bil-kundizzjonijiet kuntrattwali mal-Arriva u bhala regolatur kellha d-dritt u d-dmir li ggib a konjizzjoni tal-operatur kwalunkwe ksur kuntrattwali, f'dan il-kaz TM stqarret li fil-perjodu wara t-tnehdija tas-servizz tat-trasport pubbliku mill-Arriva hi kienet ikkommunikat mal-operatur dwar il-bzonn ta' rimedji ghal diversi problemi, pero jirrizulta li l-Arriva xorta baqghet ma qdietx l-obbligi kuntrattwali taghha, u b'rizultat ta' dan il-konsumatur baqa' jsofri. Illi jigi nnutat ukoll li ai termini tal-istess kuntratt bejn TM u l-

Arriva, fl-ewwel sitt xhur mit-tnehdija tas-servizz tat-trasport pubbliku operat mill-Arriva, TM ma' setghetx timponi multi fuq l-Arriva b'rizultat tan-nuqqasijiet fis-servizz moghti. Ghaldaqstant, din il-kundizzjoni kuntrattwali kellha l-potenzjal li tkun ta' detriment ghall-efficjenza tas-servizz tat-trasport pubbliku offrut mill-Arriva fl-ewwel xhur tal-operat taghha b'dannu ghall-konsumaturi li kienu jaghmlu uzu minn dan is-servizz b'mod regolari. L-Artikolu 17 (1) tal-Att dwar l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), jipprovdi li d-DG Affarijiet tal-Konsumatur ghandu l-funzjoni inter alia li, "(m) jaghti parir lill-Awtoritajiet pubblici dwar affarijiet tal-konsumatur li jistghu jqumu fit-twettiq tal-funzjonijiet taghhom; u (n) jaghti parir dwar l-impatt fuq l-interessi tal-konsumatur li l-ligi, politika jew prattici amministrattivi jista' jkollhom". Ghalhekk, kien fl-obbligu tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur li jgib l-impatt negattiv tal-klawsoli kuntrattwali bejn TM u l-Arriva fuq il-konsumaturi a konjizzjoni ta' TM.

Illi fil-fatt l-Ufficcju tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur zamm laqgha kemm ma' TM u anke mal-Arriva fejn gew migjuba a konjizzjoni tal-ittra tal-ilment tal-Ghaqda, pero' ma jirrizultax li wara din il-laqgha nzamm kuntatt ufficjali bejn id-DG u TM u/jew l-Arriva rigward xi azzjoni bhala rimedju ghall-ilmenti tal-Ghaqda. Ai termini tal-Artikolu 27 (3) u (4) tal-Att dwar l-Awtorita ta' Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), "L-Ufficcji fuq naha wahda u l-Awtoritajiet pubblici fuq in-naha l-ohra ghandhom jipprovdu lil xulxin bl-informazzjoni necessarja ghall-applikazzjoni tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, l-Att dwar il-Kompetizzjoni, l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur u kull Att iehor, jew regolamenti maghmula tahthom u dik l-informazzjoni ghandha tigi provduta fi zmien ragonevoli skont ic-cirkostanzi partikolari tal-kwistjonijiet involuti." Ma jirrizultax li sar ftehim ghall-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Ufficcju u TM rigward dawk ic-cirkostanzi fil-provvizjoni tas-servizz tat-trasport pubbliku li setghu kienu ta' detriment ghall-konsumaturi jew informazzjoni dwar kwalunkwe titjib fir-rigward tal-istess u ghalhekk l-Ufficcju ma setax ikun jaf jekk l-istess cirkostanzi kienux tjiebu jew le u jekk il-hsara ghall-konsumaturi kienetx tnaqqset jew

gietx eliminata ghal kollox. Ghalhekk f'dan il-kaz l-Ufficju seta' jottjeni din l-informazzjoni biss jew jekk TM tforniha b'mod volontarju jew jekk l-Ufficcju stess jaghmel l-investigazzjonijiet tieghu, wahdu jew bl-ghajnuna tal-Ufficju tad-DG (Kompetizzjoni). Jirrizulta li l-Ufficju qatt ma hareg stqarrija dwar investigazzjonijiet li saru fir-rigward tal-ilmenti in kwistjoni fix-xhur wara t-tnehdija tas-servizz gdid tat-trasport pubbliku mill-Arriva.

Illi t-Tribunal jirrileva li l-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, kellha tassigura li, bi ftehim ma' TM, tigi aggornata dwar x'azzjoni ittiehdiet fir-rigward tal-ilmenti tal-Ghaqda u li tara li l-Ghaqda tigi aggornata b'tali azzjoni. Dan kellu jsir in vista tal-impatt fuq il-konsumaturi b'rizultat tan-nuqqasijiet fis-servizz tat-trasport pubbliku u kif ukoll biex l-Ufficcju jaqdi l-obbligu tieghu ai termini tal-Artikolu 17(1)(c) tal-Kap. 510 u cioe li jinvestiga ilmenti tal-konsumatur rigward il-provvista ta' servizzi u biex jiehu dik l-azzjoni li hi fis-setgha tieghu sabiex jirrimedja kull aggravju gustifikat li jista' jigi ghall-attenzjoni tieghu.

Illi jirrizulta li wahda mill-kundizzjonijiet tal-garr tal-passiggieri stipulata mill-Arriva kienet tirrigwardja l-biljetti, nollijiet u multi, fejn l-Arriva kellha s-setgha li timpona multa fuq passiggier, u kif ukoll li l-istess passiggier ikun obbligat jerga' jhallas in-noll, f'kaz li tali passiggier jinstab b'biljett, pass jew dokumentazzjoni li tkun skaduta jew modifikata jew f'kaz li ma jkunx jista' juri dawn jekk mitlub minn ufficjal tal-Arriva. Jirrizulta li l-konsumaturi ma kienux mgharrfa b'din il-kundizzjoni fil-materjal ta' taghrif li tqassam mill-Arriva qabel ma beda s-servizz. Illi ai termini tal-Artikoli 51C(vii) u 51D(1a) tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378), jista' jinghad li l-konsumatur ma kellux l-informazzjoni kollha mehtiega u li ma kienx a konjizzjoni tar-riskji konnessi mal-uzu tas-servizz u l-importanza ta' biljett validu tul il-vjagg kollu. Fil-laqgha li saret bejn l-Ufficcju u l-Arriva rrizulta li f'Awissu 2011 kien hemm xi stickers lesti biex b'mod immedjat jintuzaw halli titjieb l-informazzjoni ghall-passiggieri dwar il-kundizzjonijiet tal-garr, pero' l-Ghaqda ma gietx moghtija din l-informazzjoni mill-Ufficcju ghalkemm dan hu fatt

direttament relatat mal-ilmenti tal-Ghaqda mnizzla fl-ittra tal-20 ta’ Lulju 2011.

Illi jirrizulta wkoll li bejn is-snin 2011 u 2012 kien hemm zewg kazijiet fejn l-Awtorita, tramite l-Ufficcju ghall-Affarijiet tal-Konsumatur, intervjeniet sabiex tipprotegi l-konsumaturi b’mod kollettiv u tassigura li kundizzjonijiet kuntrattwali kienu gusti u li l-konsumaturi kellhom informazzjoni adekwata biex jaghmlu ghazliet infurmati ta’ xiri ta’ servizzi. F’dan il-kaz iz-zewg operaturi kkoncernati kienu qed joperaw bl-approvazzjoni tal-Awtorita Maltija ghall-Komunikazzjoni, ir-regolatur specifiku, izda l-Ufficcju tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur xorta wahda ha passi, li skont hu stess, wasslu biex l-affarijiet tjiebu fl-interess tal-konsumatur. F’dawn il-kazijiet l-Ufficcju anke zamm vigilanza biex jassigura li l-operatur ikun konformi mal-Att ghall-Affarijiet tal-Konsumatur u hareg stqarrija ghall-istampa f’dan ir-rigward (fol. 90). Illi ghalhekk tirrizulta inkonsistenza da parte tad-DG Affarijiet tal-Konsumatur in kwantu fiz-zewg kazijiet msemmija, nonostante l-ezistenza ta’ regolatur specifiku fis-settur, intervjena skont il-ligi, senjatament l-Artikolu 17(1) tal-Att dwar l-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 510), filwaqt li fil-kaz odjern mexa mod iehor u ha l-posizzjoni li ma jintervenjix stante l-presenza ta’ regolatur specifiku ossia TM.

Ghaldaqstant, l-eccezzjonijiet l-ohra kollha tal-intimati ghandhom jigu michuda.

Decide

Dan it-Tribunal ghalhekk fl-ewwel lok jilqa’ r-raba eccezzjoni tal-intimati u jillibera lill-Awtorita ta’ Malta ghall-Kompetizzjoni u ghall-Affarijiet tal-Konsumaturi mill-osservanza tal-gudizzju, u bl-eccezzjoni tal-ewwel talba li giet irtirata, jilqa’ t-talbiet kollha tas-Sur Benny Borg Bonello fil-kwalita’ tieghu ta’ President tal-Ghaqda tal-Konsumaturi fil-konfront tad-Direttur Generali (Affarijiet tal-Konsumatur) u konsegwentment, filwaqt li jhassar id-decizjoni tad-Direttur Generali (Affarijiet tal-Konsumatur) tad-19 ta’ Awwissu 2011, jordna lid-Direttur Generali

(Affarijiet tal-Konsumatur) sabiex jiehu konjizzjoni tal-kaz mressaq mill-Ghaqda tal-Konsumaturi; jinvestiga l-ilmenti mressqa mill-Ghaqda tal-Konsumaturi ai termini tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta; jirrevedi s-suq relevanti u l-attivitajiet kummercjali li ghandhom x'jaqsmu mal-provvista ta' servizz tat-trasport pubbliku u jigbor informazzjoni u provi sabiex ikun jista' jaccerta jekk dawk is-swieq u attivitajiet relatati f'dan il-qasam laqtux b'mod hazin l-interessi tal-konsumatur ai termini ta' Kap. 510 tal-Ligijiet ta' Malta; u jistharreg il-prezzijiet li qed jintallbu jithallsu l-konsumaturi Maltin u Ghawdxin biex jipparkjaw il-vetturi taghhom fil-parkegg tal-kumpanija Arriva u dak gestit mis-socjeta MCP Company Limited (C13656) u jekk humiex gusti u jekk ikun hemm il-bzonn tintalab il-kollaborazzjoni tad-Direttur Generali tal-Kompetizzjoni fi hdan l-istess Awtorita ai termini tal-Artikolu 14 (2) tal-Kap. 510 tal-ligijiet ta' Malta.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------